

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-2138/07-02

Název školy: Střední odborné učiliště
Adresa: Hlavní 245, 273 07 Vinařice
Identifikátor: 651 036 062
IČ: 713 407 93
Místo inspekce: SOU Vinařice, Hlavní 245
Termín inspekce: 7. – 9. leden 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

- Hodnocení předpokladů pro naplňování učebních dokumentů
- Hodnocení souladu vzdělávání s platnými učebními dokumenty a podpory rozvoje žáka
- Hodnocení výsledků dosahovaných školou ve vzdělávání

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Střední odborné učiliště (dále SOU) se sídlem v Hlavní 245, 273 07 Vinařice bylo zřízeno fyzickou osobou jako školská právnická osoba a rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) pod. čj. 481/07-21 z 1. 2. 2007 bylo na dobu neurčitou zapsáno s účinností od **1. 9. 2007** do rejstříku školských právnických osob. Ke stejnému datu bylo rozhodnutím MŠMT ze dne 31. 1. 2007 pod čj. 27 432/06-21 střední odborné učiliště zapsáno jako **Střední škola** do rejstříku škol a školských zařízení. Na základě výše uvedeného rozhodnutí je ve škole realizována výuka ve dvouletých oborech vzdělání denní formou (65-51-E/501 Provoz společného stravování, 65-51-H/501 Provoz společného stravování). V době inspekční činnosti se účastnilo výuky ve 3 třídách celkem 100 žáků (všichni muži), což umožňují v souladu se školským zákonem zřizovatelem stanovené výjimky počtu žáků v jednotlivých třídách. Kapacita školy byla naplněna na 100%.

Označení třídy	obor	počet žáků
1.A	65-51-E/501 Provoz společného stravování	34
1.B	65-51-H/501 Provoz společného stravování	33
1.C	65-51-H/501 Provoz společného stravování	33

SOU sídlí na základě nájemní smlouvy č. 01/2007 z 23. 8. 2007 v prostorách areálu věznice Vinařice od 1. 9. 2007 (tzn. pronajímatelem je Česká republika, Vězeňská služba ČR, věznice Vinařice). Základními myšlenkami při založení středního odborného učiliště ve vězeňském prostředí byly principy odstraňování bariér bránících rovnému přístupu ke vzdělávání a budování zachytné sítě pro osoby ohrožené předčasným odchodem ze systému vzdělávání.

Rozhodnutím MŠMT ze dne 29. 8. 2007, čj. 16 011/2007-21, s účinností od 1. 9. 2007 byl do školského rejstříku zapsán ředitel střední školy Ing. Karel Vodička, který je zároveň zřizovatelem a ředitelem školské právnické osoby. Dalším zákonným orgánem výše uvedené školské právnické osoby je Rada školské právnické osoby, která má 3 členy. Na správě školy se podílí řádně zvolená tříčlenná Školská rada SOU.

II. Ekonomické údaje.

Činnost školy byla při svém zahájení ve školním roce 2007/2008 financována ze soukromých finančních zdrojů zřizovatele a soukromých půjček. Z důvodů sociálního postavení žáků, toho času osob ve výkonu trestu odnětí svobody ve věznici s ostrahou (jedná se o osoby sociálně vyloučené, kterým není povolen pohyb mimo věznici), nevybírá škola žádné školné. Škola je neziskovou organizací bez doplňkové činnosti. Hlavním finančním zdrojem je státní dotace poskytovaná Středočeským krajem na školní rok 2007/2008 na základě smlouvy čj. 339/ŠKO/2007 ze dne 22. 2. 2007.

III. Hodnocení školy

Hodnocení předpokladů pro naplňování učebních dokumentů

Strategie a plánování

Vedení školy průběžně hodnotí vývoj vzdělávacího procesu. Dokladem toho je Zpráva o činnosti střední školy za 1. čtvrtletí školního roku 2007/2008. Škola předložila zápisy z jednání pedagogické rady, zápisy z porad se třídními učiteli a žákovské samosprávy. Přínosem pro organizaci vzdělávání je každodenní kontakt vedení školy s externími pracovníky školy. Vyhodnocené závěry jsou použity při prováděných úpravách učebních plánů a náplni vyučovaných předmětů či organizaci výuky.

Realizace obou vzdělávacích dvouletých učebních oborů je v souladu s reálnými podmínkami školy a možnostmi přijímaných žáků (osoby ve výkonu trestu). Do určité míry se jedná o pilotní projekt zařazení vzdělávání přímo ve vězeňském areálu. Plán dalšího rozvoje předpokládá rozšířit vzdělávací nabídku o další dva učební obory. Vše probíhá ve spolupráci s partnery školy a v souladu s národními strategickými prioritami.

Ředitel školy a řízení pedagogického procesu

Autoritativní řízení školy ředitelem a jím vypracované pracovní náplně se stanovenými kompetencemi umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Tomuto systému řízení chybí vypracovaný organizační řád, který by zastřešoval celé řízení a chod školy.

Vnitřní směrnice školy vytyčují záměry rozvoje školy, přispívají k zabezpečení naplňování učebních plánů. Stanovují též záměry v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které vycházejí z potřeb rozvoje školy a jsou podpůrnými prostředky pro realizaci obsahu vzdělávání.

Informační systém školy je založen na každodenním kontaktu ředitele školy s vyučujícími. Pravidelně jsou organizovány pracovní porady a zasedání pedagogické rady. Významně ke vzájemné informovanosti přispívá časté setkávání s pracovníky věznice. Veřejnost je informována pomocí webových stránek. Celý systém je funkční a odpovídá specifickým možnostem vnitřního prostředí vězeňského zařízení.

Dopad vlastního hodnocení a vnitřní kontrolní systém

Již od začátku fungování školy (od 1. září 2007) jsou postupně zpracovávány informace pro budoucí vlastní hodnocení. Tyto informace jsou ředitelem vyhodnocovány a závěry jsou ihned přenášeny do praxe. Nutnost okamžitého projednání zjištěných pozitiv i negativ vyplývá ze specifík škola.

Vnitřní kontrolní systém je funkční, úzce spjatý s pravidelným a každodenním kontaktem vedení školy s pedagogy. Nezbytná je vzájemná informovanost a okamžité vyhodnocování zjištěných skutečností. Vše je podmíněno přísným kontrolním systémem vězeňského zařízení.

Personální podmínky

Ve škole pracuje celkem deset pedagogů, z toho pět interních a pět externích. Pedagogický sbor s průměrným věkem 51 let tvoří sedm žen a tři muži. Vyšší věkový průměr je mírně rizikový pro další vývoj školy. Předepsanou odbornou kvalifikaci pro výuku ve střední škole splňují čtyři externí a jeden interní vyučující. Účastníky dalšího vzdělávání – doplňkového pedagogického studia jsou čtyři učitelé, z toho tři interní zaměstnanci školy (včetně ředitele).

Prioritou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále též DVPP) je doplnění příslušné odborné kvalifikace v oblasti pedagogické u těch vyučujících, kteří toto vzdělání dosud neabsolvovali.

Pracovník školy pověřený výchovným poradenstvím má dle písemného plánu zahájit ve školním roce 2008/2009 rozšiřující studium výchovného poradenství se zaměřením na střední školy (již absolvoval kurs výchovného poradenství pro základní školy).

Bezpečné prostředí pro vzdělávání

Významným specifikem školy je skutečnost, že výuka probíhá v areálu věznice – v pronajímaných prostorách od Vězeňské služby České republiky a všichni žáci školy byli ke dni inspekce ve výkonu trestu odnětí svobody. Tomuto režimu odpovídají vybavení tříd i dozor nad žáky po dobu vyučovacího dne.

Všichni žáci školy byli dle předloženého zápisu seznámeni s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví. Škola vede knihu úrazů a záznamy o úrazech žáků. Z předložené dokumentace vyplývá, že nebyl od počátku výuky zaznamenán žádný úraz.

Přijímání ke vzdělávání

Přijímací řízení pro školní rok 2007/2008 proběhlo ve stanovených termínech. Ředitel školy dodržel postupy dané zákonem a vyhláškou, které se týkají způsobu zveřejňování informací, výsledků přijímacího řízení a vydávání rozhodnutí o přijetí – nepřijetí uchazeče. Pro oba vyučované obory byla vypsána dvě kola přijímacího řízení. Vzhledem ke změnám v počtech žáků (část zanechala studia, někteří byli vyloučeni atd.) byli v průběhu prvního pololetí přijímání ke studiu další uchazeči. Počet přijatých žáků nepřekročil stanovenou kapacitu školy i jednotlivých oborů.

Pro přijímací řízení byla stanovena jednotná kritéria, která zohlednila specifika školy i uchazečů o studium. Vykonání přijímacích zkoušek nebylo součástí přijímacího řízení.

Přínos partnerství pro rozhodování vedení školy

Pro rozhodování vedení školy (ředitel a rada školy) jsou důležitými partnery zejména zřizovatel, Vězeňská služba ČR, školská rada a vedení Věznice Vinařice. Nezbytná je zejména úzká spolupráce výchovného poradce s vychovateli jednotlivých ubytoven, speciálními pedagogy a psychologem věznice – zaměstnanci Vězeňské správy ČR, kterou doložilo vedení školy zprávou o činnosti výchovného poradce za období listopad a prosinec 2007.

Škola spolupracuje se Středočeským krajem v oblasti krizového řízení a přístupu k žákům ve výkonu trestu. Využívá rovněž vybraných grantů pro získání finančních prostředků (např. v oblasti tělovýchovy a sportu).

Školská rada schválila školní řád včetně pravidel hodnocení. Vzájemná spolupráce ředitele školy s radou školské právnické osoby a školskou radou vychází ze stanovených kompetencí.

Vnitřní prostředí školy

Vzájemné vztahy mezi pedagogickými pracovníky a vedením školy jsou kolegiální a korektní. Učitelé vedou žáky k otevřené komunikaci a učí je respektovat práci a úspěchy druhých. Pracovní podmínky pro práci zaměstnanců mají průměrnou úroveň. K dispozici mají jeden kabinet s minimálním množstvím učebních pomůcek. Přístup k výpočetní technice s připojením na internet mají pouze u ředitele školy. V rámci rozvoje školy má v plánu tyto nedostatky vedení školy postupně a operativně řešit z ohledem na režim vězeňského zařízení

Školní řád upravuje všechny předepsané části (práva a povinnosti žáků, organizaci výuky, atd.) a v příloze obsahuje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Většina žáků si je vědoma mimořádné možnosti studovat, a proto se školou cítí sounáležitost. V rozhovoru se zástupcem žáků ve školské radě vyplynulo, že žáci mají velký zájem o fungování školy včetně jejího rozvoje.

Ve sledovaných hodinách bylo příznivé klima založené na spolupráci mezi učitelem a žákem.

Podmínky výuky a jejich využití

Škola využívá k výuce teoretických předmětů tři učebny. Ve sledované výuce byla vždy využívány pouze tabule a křída. Uzamčený televizor, magnetofon a DVD přehrávač využity nebyly. Odborný výcvik je prováděn v upravené učebně pro stolničení a ve cvičné kuchyňce. Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně vězeňského zařízení, kde není k dispozici žádné tělocvičné nářadí (tělocvična je upravena hlavně pro výuku sportovních

her). Používání učebnic a dalších pomůcek bylo zjištěno pouze v hospitovaných hodinách cizího jazyka a odborného výcviku.

Ředitel školy si uvědomuje současný stav téměř nedostatečného materiálního vybavení a má jasnou vizi pro zlepšení materiálních podmínek školy.

Předpoklady pro naplňování učebních dokumentů jsou průměrné.

Hodnocení souladu vzdělávání s platnými učebními dokumenty a podpory rozvoje žáka

Učební plány a jejich naplňování

Ve škole se vyučuje podle platných učebních dokumentů. Žádné úpravy učebních plánů nebyly provedeny, využívány jsou ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučené vzorové rozpisové předmětů a jejich hodinových dotací do jednotlivých ročníků (tzv. doporučený učební plán). Kontrolou dokumentace školy bylo zjištěno, že v obou vyučovaných oborech vzdělání se vyučují všechny předepsané vyučovací předměty s příslušnou hodinovou dotací. U obou vyučovaných oborů (65-51-H/501 Provoz společného stravování i 65-51-E/501 Provoz společného stravování) nebyly v době inspekční činnosti vyučovány žádné výběrové nebo volitelné předměty.

Používané učební osnovy vyučovacích předmětů jsou platné. Specifikum složení tříd – žáci s různým dosaženým vzděláním a rozdílného věku - vyžaduje při uplatňování požadavků osnov ze strany vyučujících individuální přístup i značnou kreativitu.

Předložené katalogy a katalogové listy i třídní knihy obsahují záznamy týkající se zahájení a průběhu studia i případných změn. Zjištěné formální nedostatky v jejich vedení byly na místě průběžně odstraňovány.

Podpora rozvoje osobnosti žáků je zajištěna standardním způsobem. Vedení školy zatím nevyužilo možnosti doporučených úprav daných učebním plánem s ohledem na specifika realizace vzdělávání odsouzených v prostorách věznice.

Při poskytování vzdělávání je postupováno v souladu s právními předpisy a schválenými učebními dokumenty.

Hodnocení výsledků dosahovaných školou ve vzdělávání

Hodnocení žáků

Škola má písemně ve směrnici č. 3 zformulovaná pravidla pro hodnocení výsledků žáků. Systém používaného hodnocení podporuje rozvoj osobnosti žáků. Vedení školy společně s pedagogickými pracovníky pravidelně hodnotí žáky a výsledky hodnocení poskytuje také vězeňské službě. Tyto informace mají vliv na diferencovaný přístup k žákům při výkonu trestu a mají vysoce motivační charakter (výhody).

V průběhu sledovaných hodin hodnotili vyučující žáky s ohledem na jejich individuální možnosti. Slabším místem bylo málo využívané sebehodnocení žáků.

Škola nevykazuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ani žáky mimořádně nadané, přesto musí učitelé volit takové metody a formy vyučování, ve kterých musí zohlednit různorodost vzdělanosti a psychického stavu jednotlivých žáků.

Úspěšnost žáků ve vzdělávání

Výsledky žáků ve vzdělávání jsou průběžně zaznamenávány do školní matriky a katalogových listů. Příčiny neúspěchů žáků jsou analyzovány a jsou přijímána opatření (individuální rozhovory, zadávání úkolů, samostudium, atd.). Průběh vzdělávání se zaměřuje na zvládnutí cílů vzdělávání definovaných profilem absolventa. Počty neúspěšných žáků jsou statisticky zaznamenávány, vyhodnocení úspěšnosti bude provedeno po skončení školního roku 2007/2008.

Dosavadní dílčí výsledky ve vzdělávání mají průměrnou úroveň.

Závěrečné hodnocení:

Hodnocení předpokladů pro naplňování učebních dokumentů

V souladu se školským zákonem a dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy regionu zahájila škola svou činnost s cílem umožnit žákům získat během výkonu trestu výuční list. I přes krátkou dobu existence školy (činnost byla zahájena 1. září 2007) bylo zjištěno, že škola směřuje k naplňování své strategie. Ředitel školy zvládá řízení školy a vzdělávacího procesu, jeho předností jsou vedení pracovníků a spolupráce se všemi partnery. Dílčí čtvrtletní hodnocení má dobrou úroveň. Slabším místem je personální zabezpečení výuky z pohledu odborné kvalifikace i vyššího věkového průměru učitelů. Vnitřní prostředí a podmínky výuky jsou omezeny a ovlivněny specifikou umístění školy ve vězeňském zařízení. Díky velké vstřícnosti vedení věznice má škola možnost využívat mimo pronajatých částí budov i další prostory s jejich vybavením (např. tělocvičnu, knihovnu). Rezervy byly zjištěny v materiálním zázemí školy z pohledu nízkého počtu pomůcek, učebnic, malé možnosti používání didaktické techniky, a to jak ve třídách, tak i vyučujícími v kabinetech. Odborný výcvik má také zatím omezené možnosti v oblasti kultury prostředí (výzdoba, úprava místnosti pro stolničení). Dobře je řešeno přijímání ke studiu v rámci standardního přijímacího řízení se stanovenými kritérii včetně možnosti přijímání během školního roku.

Hodnocení souladu vzdělávání s platnými učebními dokumenty a podpory rozvoje žáka

Vzdělávání ve středním odborném učilišti probíhá v souladu s platnými vzdělávacími dokumenty. V rozvrhu hodin jsou obsaženy všechny předměty daných učebním plánem v předepsaném počtu. Slabším místem je nezařazení výběrových nebo volitelných předmětů do vzdělávací nabídky. Formální nedostatky byly zjištěny v předložené dokumentaci. Organizace a průběh výuky podporují osobnostní rozvoj žáků.

Hodnocení výsledků dosahovaných školou ve vzdělávání

Účast na vzdělávání a hodnocení úspěšnosti má pro žáky vysoce motivující charakter. Žáci chápou studium jako možnost významně si zlepšit životní podmínky při výkonu trestu. Řada z nich si již nyní uvědomuje také vyšší šanci uplatnění na pracovním trhu po skončení výkonu trestu. Výsledné hodnocení je ovlivněno vězeňskými podmínkami. Zvolený přístup vedení školy k oblasti hodnocení je odpovědný a velmi dobrý. Zpracované dílčí hodnocení má dobrou úroveň. Kontrolní činnost byla zatím zaměřena hlavně na naplňování zákonných norem a méně se soustředila na vyhodnocování úrovně materiálního a kulturního zázemí školy.

Další zjištění

V rámci inspekční činnosti proběhlo i setkání s vedením Věznice Vinařice. Z rozhovoru s ředitelem věznice i jeho zástupcem vyplynulo, že podporují vznik školy a vnímají pozitivní dopad její činnosti na odsouzené, zejména z hlediska výchovného a motivačního. Vedení věznice svým vstřícným postojem významně přispívá ke zvyšování možností dalšího uplatnění odsouzených po propuštění z výkonu trestu.

Celkové hodnocení školy:

Celkově byla škola ve sledovaných oblastech hodnocena jako průměrná.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Jmenování ředitele školy ze dne 31. 5. 2007, s účinností od 1. 9. 2007, bez čj.
2. Zřizovací listina školské právnické osoby ze dne 15. 9. 2006, s účinností od 15. 9. 2006
3. Rozhodnutí o zařazení Středního odborného učiliště – Střední školy do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2007, ze dne 31. 1. 2007, čj. 27 432/06-21
4. Rozhodnutí o zařazení Středního odborného učiliště do rejstříku školských právnických osob ke dni 1. 9. 2007 ze dne 1. 2. 2007, čj. 481/07-21
5. Rozhodnutí o změně statutárního zástupce a ředitele střední odborné školy s účinností od 1. 9. 2007 ze dne 29. 8. 2007, čj. 16 011/2007-21
6. Učební dokumenty oboru vzdělání 65-51-E/501, provoz společného stravování, čj. 17660/2000-23 s platností od 1. 9. 2000 počínaje prvním ročníkem, ze dne 17. 4. 2000

7. Učební dokumenty oboru vzdělání 65-51-H/501, provoz společného stravování, čj. 17661/2000-23 s platností od 1. 9. 2000 počínaje prvním ročníkem, ze dne 17. 4. 2000
8. Výkaz o střední škole S 8-01 podle stavu k 30. 9. 2007
9. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2007
10. Školní řád, směrnice č. 1/07
11. Pracovní řád pedagogických pracovníků SOU, směrnice č. 2/07
12. Klasifikační řád, směrnice č. 3/07 (příloha školního řádu)
13. Učební osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů pro dvouleté učební obory SOU vydané Národním ústavem odborného vzdělávání, Praha 2003
14. Učební osnovy pro dvouleté učební obory určené žákům, kteří ukončili základní vzdělání v nižším než 9. ročníku ZŠ (český jazyk, občanská nauka, matematika) ze dne 12.8.1998, čj. 24041/98-23/230 s platností od 1. 9. 1998 počínaje prvním ročníkem
15. Zpráva o činnosti střední školy za 1. čtvrtletí školního roku 2007/2008
16. Zápisy z jednání pedagogické rady
17. Zápisy z porady vedení školy, třídních učitelů a žákovské samosprávy
18. Zápisy z jednání školské rady
19. Zápisy z jednání rady školy
20. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech vyučujících ve školním roce 2007/2008 ke dni inspekce
21. Zpráva o činnosti výchovného poradce za období listopad a prosinec 2007
22. Kniha úrazů
23. Třídní knihy, katalogy a katalogové listy vedené ve školním roce 2007/2008
24. DVPP – doklady o probíhajícím vzdělání a plán

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Václav Skála	Václav Skála, v. r.
Mgr. Richard Spiegl	Richard Spiegl, v. r.
Ing. Václav Groušl	Václav Groušl, v. r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Nádražní 102/II, 269 01 Rakovník.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Rakovník 21. ledna 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Karel Vodička

Ing. Karel Vodička, v. r.